

> Retouradres Postbus 40225, 8004 DE Zwolle

ProRail B.V.

Postbus 2038
3500 GA UTRECHT

Datum 1 april 2020
Betreft Beslissing op aanvraag

Geachte ,

Op 12 juni 2019 heeft u een ontheffing aangevraagd. Ik heb uw aanvraag met uw aanvullingen van 16 augustus 2019, 24 oktober 2019 en 15 januari 2020 beoordeeld. In deze brief licht ik dit nader toe en leest u wat mijn beslissing is.

Inhoud aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de realisatie van het project 'Spoorzone Ede', gelegen in de gemeente Ede. Het project betreft de herontwikkeling van de spoorzone rondom het NS-station Ede-Wageningen.

Het project bestaat onder meer uit: de aanleg en het gebruik van een nieuwe perrontunnel, een fietspad met fietsbrug die een spooroverweg zal vervangen en de aanleg van een nieuw relaishuis. Hiertoe dienen kap- en graafwerkzaamheden plaats te vinden.

Het project kent nog meer werkzaamheden namelijk: aanpassingen aan het spoor, aan het perron en vernieuwing van het stationsgebouw. Deze ontwikkelingen maken nadrukkelijk geen onderdeel uit van uw ontheffingsaanvraag. U voorziet bij deze werkzaamheden geen overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming en daarom is dat deel van het project niet door mij beoordeeld of een ontheffing nodig is. Zie hiertoe onder meer de aanvullingen van u ontvangen op 15 januari 2020.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 en lid 4 van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) alsmede van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1a en 1b van de Wet natuurbescherming voor wat betreft exemplaren van de hazelworm (*Anguis fragilis*).

Besluit

Ik verleen u voor de periode van vanaf 1 september 2019 tot en met 31 december 2024 ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 2 voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de gewone dwergvleermuis.

**Rijksdienst voor
Ondernemend
Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
Mijn.rvo.nl

T 088 042 42 42
wnb@rvo.nl

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

Bijlagen
4

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis.

Ik verleen u geen ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.10, lid 1a van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk doden en- of vangen' van exemplaren van de hazelworm en van artikel 3.10, lid 1a en 1b van de Wet natuurbescherming voor zover dit betreft het opzettelijk te doden of te vangen van de hazelworm en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de hazelworm.

De overwegingen die ten grondslag hebben gelegen aan dit besluit worden in bijlage 1 'overwegingen Wet natuurbescherming' nader toegelicht.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

- a. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
- b. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover dat in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- c. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die vallen onder de bevoegdheid van onze minister conform artikel 1.3 van de wet.
- d. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied voor de realisatie van het project 'Sporzone Ede', gelegen in de gemeente Ede, één en ander zoals is weergegeven in figuur 2 op pagina 3 van het bij de aanvraag gevoegde rapport Rapportage Overkoepelend projectplan OV-knoop te Ede (versie D4) van 7 oktober 2019.
- e. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift b noodzakelijk zijn.
- f. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- g. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- h. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar Rijksdienst voor Ondernemend Nederland te zenden.

Specifieke voorschriften

- i. U dient ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, met in achtneming van onderstaande voorschriften, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in, en conform de maatregelen uit het aangeleverd projectplan van oktober 2019, specifiek die in hoofdstuk 4, paragraaf 4.1.3, herplanten taluds, paragraaf 4.3 'Algemene uitgangspunten voor de planning', de maatregelen in hoofdstuk 5 op pagina 21 wat betreft de perrontunnel en het beheer van de bosrand, de maatregelen uit hoofdstuk 7 en 8 (bijlage 2 bij dit besluit), en verder de maatregelen uit de brief en bijlagen van 24 oktober 2019 (bijlage 3 bij dit besluit) en de aanvullingen van 15 januari 2020 (bijlage 4 bij dit besluit).
- j. U dient bij de planning van de kapwerkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de gewone dwergvleermuis en deze buiten deze kwetsbare perioden uit te voeren. Voor de kap van bomen is dat buiten de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis.

Vogels

- k. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare broedperiode van vogels. Deze loopt globaal van half maart tot en met half juli. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter zijn. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De geschiktheid voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van vogels.

Overige voorschriften

- l. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
- m. U dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin bovengenoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte te worden gesteld.
- n. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

¹ "Onder een ecologisch deskundige verstaan wij een persoon die ecologisch advies verstrekt of werkzaamheden begeleidt op het gebied van habitats en soorten en die schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis heeft."

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u nog vragen, kijk dan op onze website mijn.rvo.nl. Of bel ons: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze:

Arjan Wierda
De Teammanager Vergunningen Natuur Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

Bijlage 1: Overwegingen Wet natuurbescherming

Instandhouding van de gewone dwergvleermuis

Artikel 3.5 lid 4. van de Wet natuurbescherming

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er bevindt zich een kraamverblijf (met 31 getelde 'uitvliegers' in 2018) als ook een paarverblijf van de gewone dwergvleermuis in de bebouwing direct ten noorden van de spoorzone, maar buiten het plangebied. De bomen aan de noordzijde van het spoor vormen een essentiële vliegroute voor de gewone dwergvleermuis die de genoemde verblijfplaatsen verbindt met het oostelijk gelegen bosgebied dat foerageergebied voor de vleermuizen is.

Het relaishuis in de noordelijke spoorzone doet dienst als zomer- en paarverblijf voor één exemplaar van de gewone dwergvleermuis. Het kan niet uitgesloten worden dat tijdens een zachte winter de gewone dwergvleermuis in het relaishuis overwintert.

Er bevindt zich ook een vliegroute van de gewone dwergvleermuis aan de zuidzijde van het spoor ter hoogte van de huidige onderdoorgang aan de Klinkerbergerweg. Op basis van nader onderzoek (uit 2018) wordt geconcludeerd dat deze route niet van essentieel belang is. De waargenomen exemplaren (3) zijn ook niet afhankelijk van geleidende structuren.

Aantasting van foerageergebieden en vliegroutes is ontheffingplichtig indien door werkzaamheden de functionaliteit van deze gebieden of routes langdurig wordt aangetast dan wel verwijderd.

De werkzaamheden in het plangebied die een invloed kunnen hebben op de voortplantings- en rustplaatsen zijn de kap van bomen, een nieuw te plaatsen relaishuis, de aanleg van een perrontunnel en een fietspad, waardoor er sprake is van trillingen en verlichting, tijdens en na de werkzaamheden (gebruiksfase). De verblijfplaatsen verdwijnen niet, maar de werkzaamheden kunnen een (tijdelijke) invloed hebben op de functies ervan.

U stelt een aantal maatregelen voor om de functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te waarborgen.

De kapwerkzaamheden vinden plaats buiten de actieve periode van de gewone dwergvleermuis. De planning is erop gericht deze werkzaamheden in de wintermaanden uit te voeren. Er worden zoveel mogelijk bomen gespaard en de kap is beperkt tot het minimaal benodigd ruimtebeslag voor de werkzaamheden. Een deel van de te kappen bomen hebben geen functie voor de vliegroute, en daardoor ook niet in het functioneren van de kraamverblijfplaats aan de noordkant.

Voor de plaatsing van het nieuwe relaishuis wordt rekening gehouden met de actieve periode van de gewone dwergvleermuis, de plaatsing vindt vóór de aanvang van de maand maart plaats. Hierdoor wordt de vliegroute tijdens de kraamperiode ontzien. De werkzaamheden op de locatie zijn slechts van korte duur, want het is een prefab constructie. De nachtelijke werkzaamheden vinden alleen in pandig plaats zonder versturende verlichting naar buiten. Het nieuwe relaishuis wordt niet verlicht in de gebruiksfase.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum

1 april 2020

Onze referentie

Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk

WNB/2019/011.toek

En de bosstrook aan de noordzijde wordt zowel tijdens uitvoer van de werkzaamheden als daarna gevrijwaard van hinderlijke (werk)verlichting en geluidshinder.

De nieuwe perrontunnel zal worden verlicht. Voor exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden er geen problemen verwacht als gevolg van de verlichting. Het betreffende terreindeel wordt door de aanleg van terrassen verlaagd. Daardoor is er geen uitstraling op de achterzijde van het kazernegebouw, waar het kraamverblijf zich bevindt.

Aanleg fietsbrug en fietspad (inclusief kap)

Het toekomstig 4 meter brede fietspad doorsnijdt de noordelijke bosstrook die als essentiële vliegrouete fungeert. Voor de aanleg van het fietspad worden over een breedte van 20 meter bomen gekapt, zo ook binnen het deel dat de vliegrouete doorsnijdt. Het fietspad komt hier ook op een verhoogd talud te liggen. De vleermuizen gebruiken de route vanwege de aanwezigheid van dekking tegen predatoren, beschutting tegen de wind en oriëntatie. De onderbreking van de vliegrouete van de gewone dwergvleermuis vindt echter plaats op een locatie waar deze zich aftakt naar noordelijke en oostelijke vliegrichtingen. Verwacht wordt dat daarmee de kap ter plaatse weinig invloed zal hebben als het gaat om dekking en beschutting.

Daar waar het fietspad verhoogd (op een talud) komt te liggen, worden na aanleg van het fietspad de taluds ook weer beplant.

Voor de gebruiksfase van het aan te leggen fietspad wordt een vleermuisvriendelijk verlichtingsplan ingevoerd. Dat houdt in dat waar de vliegrouete zich bevindt amberkleurige verlichting wordt toegepast. Er wordt verder rekening gehouden met de plaatsing (locatie) en toepassing (materiaal) van de lichtmasten. Die hebben speciale armaturen om strooilicht te voorkomen en zijn maximaal 4 meter hoog om zo voldoende donkerte onder de boomkronen te behouden, zoals is beschreven in uw antwoorden van 24 oktober 2019 en de aanvullende informatie van januari 2020, specifiek het document 'Aanvulling randvoorwaarden lichtplan vliegrouete gewone dwergvleermuis nabij fietspad'. De toekomstige fietsbrug heeft geen versturende werking op de vleermuizen aangezien de fietsbrug geen vliegrouete doorsnijdt. Daarnaast wordt verlichting op de brug in de leuning geïntegreerd.

Bij het beheer van de betreffende bosstrook wordt rekening gehouden met de functie als vliegrouete en als buffer tegen onder meer verlichting. Deze buffer dient op de lange termijn in stand te worden gehouden door in het bosbeheer zorg te dragen voor het behoud van de struiklaag en indien nodig lokaal struiken bij te planten. In het geval van toekomstige dunning van de struiklaag dient deze gefaseerd plaats te vinden zodat er geen kale plekken in de ondergroei ontstaan.

Kapwerkzaamheden vinden plaats buiten het broedseizoen voor vogels en kunnen tussen begin oktober en begin maart worden uitgevoerd. Voor vleermuizen zijn er hierdoor ook geen verstoringen van vliegrouetes door kapwerkzaamheden, mits

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

voldaan wordt aan maatregelen die in uw aanvullingen van 24 oktober 2019 worden beschreven.

Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en er vindt ecologische begeleiding en monitoring plaats om de effectiviteit van te treffen maatregelen te kunnen beoordelen. Daarnaast wordt er tijdens de monitoring ook gekeken naar mogelijk onverwachte situaties, zoals de nieuwe vestiging van soorten, conform uw aanvullingen van 15 januari 2020.

Conclusie

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. Door het uitvoeren van bovenstaande maatregelen wordt voorkomen dat er tijdens en na de werkzaamheden verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 3.5, lid 4 van de Wet natuurbescherming overtreden worden. Er worden geen voortplantings- of rustplaatsen opzettelijk vernield.

Artikel 3.5, lid 2 van de Wet natuurbescherming

De gewone dwergvleermuis maakt gebruik van het bestaande relaishuis. Dit relaishuis blijft fysiek behouden. Er is geen sprake van overtreding van het verbod op het beschadigen en vernielen.

Het kan echter niet uitgesloten worden dat het bestaande relaishuis ook als winterverblijf fungeert voor een enkel individu van de gewone dwergvleermuis. In dat geval is de soort aanwezig tijdens de werkzaamheden.

Door de korte afstand tussen het bestaande en het nieuw te plaatsen relaishuis, waar dan wordt gewerkt met zwaar materiaal waarbij trillingen niet kunnen worden uitgesloten, geldt dat ook voor de verstoring van vleermuizen in het bestaande relaishuis. De impact is zeer beperkt en de activiteit zal niet leiden tot nadelige effecten op de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

De kans is wel aanwezig dat een individu van de gewone dwergvleermuis kort wordt verstoord en mogelijk, tijdelijk een ander heenkomen moet zoeken. Daardoor valt een overtreding van de verbodsbepaling onvoldoende te voorkomen en niet uit te sluiten. De conclusie is dat 'opzettelijk verstoren' met als gevolg een overtreding wordt voorzien, waarvoor een ontheffing nodig is.

Gunstige staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt voor in (de omgeving van) het plangebied. Door de werkzaamheden wordt mogelijk de verblijfplaats van 1 individu verstoord waardoor het tijdelijk ongeschikt wordt. Dat leidt niet tot een invloed op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in het gebied, mits gewerkt wordt conform de door u voorgestelde maatregelen en volgens de overige in de ontheffing opgelegde voorschriften.

Conclusie

Het te realiseren relaishuis is een vervanging van het huidige relaishuis. De eindsituatie zal daarom maar weinig veranderen. Het te realiseren relaishuis komt direct ten westen van het huidige relaishuis te staan. Het wordt niet verlicht in de gebruiksfase. De aanleg van het nieuwe relaishuis is plaatsgebonden. In

relaishuizen is de relaisbeveiliging van wissels ondergebracht. Het is daarom niet mogelijk om het relaishuis op een andere locatie te realiseren. Het huidige relaishuis blijft gehandhaafd en daarmee de verblijfsfunctie voor de gewone dwergvleermuis.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (buiten de kwetsbare periode) wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Er wordt een overtreding voorzien tijdens het plaatsen van het nieuwe relaishuis, daartoe verleen ik u een ontheffing van de Wet natuurbescherming.

Instandhouding van de soort hazelworm

Artikel 3.10 lid 1a en 1b, Wet natuurbescherming

De hazelworm is in het plangebied aangetroffen. De bosstrook ten noorden van het spoor is het leefgebied van de hazelworm. In 2014 zijn daar waarnemingen gedaan van de hazelworm. De aanwezigheid staat daarmee al langere tijd vast. In 2019 is nader onderzoek naar verspreiding en populatieomvang gedaan. Hieruit blijkt dat een belangrijke populatie van de soort aanwezig is, onder meer op de plek van de doorsteek van het beoogde fietspad aan de oostzijde van het plangebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten, de bekende verspreiding in de omgeving en een beoordeling van het terrein, kan worden aangenomen dat de gehele, laaggelegen overgangszone van bos naar open vegetatie langs het spoor geschikt is voor de hazelworm. Het aangrenzende dicht beboste talud naar het spoor toe vormt geschikt overwinteringshabitat voor de soort. Deze gebiedsdelen sluiten direct aan op ander leefgebied van de hazelworm op de Veluwe, waaronder bosgebied de Sysselt. In het plangebied aan de zuidkant van het spoor zijn van de soort geen waarnemingen bekend.

Hazelwormen houden zich vooral schuil onder bladeren en dood hout. Het zijn koudbloedige dieren die afhankelijk zijn van de zon. In de winter zijn ze daarom in rust. Ze kruipen dan dieper onder de grond in holen. Om die reden zijn ze bij (graaf)werkzaamheden kwetsbaar.

Voor het nieuw te plaatsen relaishuis worden bomen gekapt. Rond het relaisgebouw is een open terrein dat door hazelwormen gebruikt kan worden om op te warmen. Het kappen van de bomen wordt niet beschouwd als verlies aan leefgebied omdat na de werkzaamheden de hazelwormen op dezelfde wijze gebruik kunnen maken van dit deel van het terrein. Het ruimtebeslag en daarmee de impact op de soort lijkt hierbij ook zeer beperkt.

Voor het te realiseren fietspad worden ook bomen gekapt. Dit terreindeel bevindt zich aan de rand van een plek met een belangrijke populatie. Het (permanent) oppervlakteverlies van leefgebied, als gevolg van het aanbrengen van verharding (en uitrastering) bedraagt uiteindelijk 600 m² (tijdelijk handelt het zich om aantasting van 3.000 m² leefgebied gedurende het ruimtebeslag van de werkzaamheden). Voor het behoud van de populatie zal dit oppervlakteverlies ook

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

geen bedreiging vormen omdat er in de omgeving veel vergelijkbaar habitat aanwezig is.

Voor de nieuwe tunnel worden bomen in de noordelijke bosstrook gekapt en daarna worden graafwerkzaamheden uitgevoerd. Het gaat om de meest westelijke uitloper van de bosstrook. Hierdoor wordt leefgebied van de hazelworm aangetast. Het gaat om een beperkte oppervlakte, maximaal 500 m². Gezien de omvang van het resterend leefgebied van de soort ter plaatse en omdat er daar weinig exemplaren zijn waargenomen, wordt de impact op de soort als klein ervaren. De voorziene (graaf)werkzaamheden kunnen leiden tot het beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van de soort. Bovendien kunnen hazelwormen dood worden gereden door werkverkeer

Maatregelen

U stelt een aantal maatregelen voor om te voorkomen dat exemplaren van de hazelworm worden gedood. Daartoe worden voorafgaand aan de werkzaamheden en in hun actieve periode, de dieren weggevangen en verplaatst naar het speciaal voor de dieren ingerichte compensatiegebied. Hierbij wordt ook gebruik gemaakt van schermen zodat de dieren ook nadien uit het werkgebied kunnen worden geweerd.

Daarnaast beschrijft u maatregelen die tot doel hebben gevolgen op het leefgebied van de hazelworm te mitigeren.

Om verkeersslachtoffers op het nieuwe fietspad tijdens de gebruiksfase te voorkomen en om barrièrewerking tegen te gaan, wordt aan beide zijden van het pad in de bosstrook een kleine faunapassage dwars op het fietspad aangebracht in combinatie met een geleidingswand conform het 'Uitwerkingsplan hazelworm' van januari 2020. U draagt er zorg voor dat in de noordelijke bosstrook er voldoende dood hout voor de hazelworm aanwezig blijft. Er wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld en er vindt ecologische begeleiding en monitoring plaats. Daardoor kan de groenzone aan de noordkant van het spoor als leefgebied blijven functioneren.

Omdat de werkzaamheden over een lange periode plaatsvinden zijn er algemene uitgangspunten voor de planning opgenomen. Zo zal over de hele doorlooptijd een geschikte periode gezocht worden. De aannemer zal dit afstemmen met de ecologisch begeleider, die voor de deelwerkzaamheden een ecologisch werkprotocol opstelt.

Compensatiegebied

Op het aangrenzende terrein zullen in de toekomst werkzaamheden plaatsvinden vanwege de ontwikkeling van het World Food Centre (WFC) en een woningbouwprogramma. Het gevolg is grootschalige aantasting van het leefgebied van hazelwormen. De uitwijkmogelijkheden voor hazelwormen zijn daardoor beperkt. Dit kan op de lange termijn een negatief effect hebben op de lokale staat van instandhouding van de hazelworm. U verwacht dat samen met de ontwikkelingen op het Kazerneterrein en het verlies aan leefgebied van de hazelworm door de werkzaamheden rond het spoor, er noodzaak is tot

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

compensatie van het verlies van leefgebied. De plannen voor herontwikkeling van het aangrenzend terrein zijn echter nog niet in een dusdanig vergevorderd stadium, dat een integraal compensatieplan kan worden gerealiseerd.

U gaat daarom samen met de gemeente Ede een vervangend leefgebied realiseren. Er wordt een onverhard parkeerterrein van 600 m² (gelijk aan het nettoverlies aan leefgebied bij het spoor) voor de soort als leefgebied ingericht. Dit compensatiegebied bevindt zich in de nabijheid van de spoorwegovergang, op een afstand van 300 meter ten oosten van het plangebied.

Het voldoet nu nog niet als leefgebied. Het zal daarom geschikt worden gemaakt voordat met de werkzaamheden wordt gestart, door er te ploegen en/of te eggen. Daarna worden schuilmogelijkheden gecreëerd door grote stukken boomschors, stobben en ander dood hout aan te brengen en strooisel uit de omgeving. Voor de borging van de instandhouding van het compensatiegebied wordt een beheerplan opgesteld waarin het regelmatig verwijderen van opslag van bomen wordt gegarandeerd. Het terreindeel dient zonnig te blijven en een halfopen karakter te behouden terwijl dood hout, bladval en dergelijke behouden blijft. In het beheerplan zal dit duidelijk omschreven worden, zodat met het opruimen van opslag en het terugsnoeien van bomen en struiken er geen "opgeruimde" situatie ontstaat.

U geeft aan dat dit gebied uitzetlocatie wordt voor dieren die aanwezig zijn in het werkgebied, omdat er geen veilige alternatieven aanwezig zijn in de directe omgeving vanwege de overige plannen. De dieren kunnen daardoor niet gemakkelijk zelfstandig een ander heenkomen zoeken en dienen hierin te worden gefaciliteerd.

Het compensatiegebied dient te functioneren voordat de voorbereidende werkzaamheden voor de fietsbrug starten en voordat de dieren worden weggevangen. Volgens uw planning wordt het compensatiegebied in 2022 ingericht en starten de werkzaamheden voor de fietsbrug in 2023.

Uw voornemen voor dit initiatief is zorgvuldig te noemen, mede vanwege de plannen in de omgeving die een invloed hebben op de soort. Uw planvoornemen heeft slechts een beperkt oppervlakteverlies van leefgebied tot gevolg. Door de maatregelen kan de groenzone direct aan de noordkant van het spoor in de toekomst als leefgebied blijven fungeren. Door in te zetten op duurzame compensatie in de nabijheid van en in verbinding met het huidige leefgebied door de aanleg van faunapassages, kan de soort er in ieder geval behouden blijven. Mede vanwege het huidige areaal leefgebied in de omgeving, bestaande uit grootschalige natuurgebieden bosgebied De Sijsselt en de Ginkelsche Heide, kan worden geconcludeerd dat het project geen nadelige gevolgen zal hebben op de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Conclusie

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort hazelworm tot een minimum te beperken stelt u bovengenoemde maatregelen voor.

De door u voorgestelde maatregelen zijn voldoende. De optredende nadelige effecten worden zo goed mogelijk gemitigeerd door de ontwikkeling van nieuw

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

leefgebied in de directe omgeving, ecologische begeleiding, door dieren af te vangen en te verplaatsen en door een zodanige inrichting van het toekomstig fietspad die het leefgebied van de soort doorkruist dat hierdoor het risico op verkeersslachtoffers wordt weggenomen. De impact van het project in de spoorzone ten opzichte van de hazelworm is beperkt.

Met in achtneming van de maatregelen is er geen sprake van het opzettelijk doden van dieren. Er is ook geen sprake van een overtreding van het verbod op het vangen van dieren; geen ontheffing is nodig indien het vangen gebeurt als maatregel om de in het werkgebied aanwezige exemplaren van de hazelworm voorafgaand of tijdens de werkzaamheden naar een veilig alternatief te verplaatsen in het kader van zorgvuldig handelen.

Andere bevredigende oplossing

De herinrichting van de bestaande spoorzone is plaatsgebonden, De fietsbrug dient als vervanging van de huidige overweg bij de Sysselt, die om onder meer veiligheidsredenen opgeheven wordt. De ligging van het fietsviaduct is zodanig gekozen dat een evenwicht is gevonden tussen de cultuurhistorische belangen (de zichtbaarheid van de bestaande gevels van de Enkagebouwen), stedenbouwkundige inpassing, verkeer en ecologische belangen. Dat laatste houdt in dat de herinrichting plaats vindt buiten het Natura 2000 gebied en direct naast de bosrand om zo gebruik te maken van het bestaande hoogteverschil, waardoor het bestaande groen minimaal wordt aangetast.

Ook zijn financiële belangen meegewogen, waarbij het voorliggende bestemmingsplan uitgaat van een zo kort mogelijke overspanning van twee sporen. Indien het viaduct wordt opgeschoven in westelijke richting, dan moeten meer sporen worden overspannen, hetgeen hogere kosten tot gevolg heeft.

De gekozen variant is ten aanzien van de vliegroute van de gewone dwergvleermuis de meest gunstige. De onderbreking is op een locatie waar sprake is van een overgang naar het bosgebied. Vanaf het punt waar de onderbreking plaatsvindt zullen in de huidige situatie de vleermuizen zich ook verspreiden zonder dat een lijnvormig element daarbij nodig is.

Tenslotte is voor de plaatsing van het nieuwe relaishuis gekozen om dit buiten de actieve periode uit te voeren zodat de bestaande vliegroute niet zal worden verstoord.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen. Hiermee is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

Belang

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang genoemd in de artikelen 3.8, lid 5, sub b en 3.10, lid 2 van de Wet natuurbescherming 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten'.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek

U stelt dat ProRail een belangrijke rol in de samenleving heeft. Elke dag maakt ProRail het mogelijk dat reizigers en goederen, tijdig en veilig, over het spoor op de plaats van bestemming komen. Het spoor is essentieel voor de bereikbaarheid van het drukbevolkte Nederland en de ons omringende landen. ProRail verdeelt de ruimte op het spoor, regelt al het treinverkeer, bouwen en beheeren stations en legt nieuwe sporen aan. Daarnaast onderhoudt en beheert ProRail de bestaande railinfrastructuur en is verantwoordelijk voor de veiligheid.

Ede maakt zich klaar voor een groeiend aantal reizigers, bezoekers en inwoners. Met de komst van het Programma Hoogfrequent Spoor rijden en stoppen er in de toekomst meer treinen op Ede-Wageningen. Daar dient het station op te worden ingericht. Het doel van de activiteit is het verbeteren van de verbinding met het openbaar vervoer en de doorstroming van het verkeer.

Het stationsgebied in Ede wordt een moderne 'OV-knoop': een plek waar het makkelijk en snel overstappen is op trein, bus, taxi en ander vervoer. Het gebied krijgt een herkenbaar en toegankelijk treinstation en stationsplein.

In Nederland regelt de Spoorwegwet zaken op en rond het spoor. De wet geeft eisen voor aanleg, onderhoud en beheer. Ook de toegankelijkheid en het gebruik van het spoor wordt in de Spoorwegwet geregeld, inclusief de afspraken voor een veilig, betrouwbaar spoor. Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft ProRail belast met het beheer en onderhoud van het spoor. Hiermee dient ProRail zowel een groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard als het belang voor de volksgezondheid of openbare veiligheid.

Om Nederland nu en in de toekomst per spoor te blijven verbinden, staat ProRail voor een aantal grote uitdagingen. De vraag naar reizigers- en goederenvervoer per trein groeit namelijk sterk tot 2040. Er is te zien dat nieuwe technologieën kansen maar ook bedreigingen bieden. Daarnaast staat Nederland voor een grote duurzaamheidsopgave die ProRail wil helpen in te vullen.

ProRail heeft daarom drie doelstellingen:

- **Verbindt:** ontwikkelen van de capaciteit voor de mobiliteit van de toekomst.
- **Verbeterd:** mobiliteit per spoor wordt zo betrouwbaar mogelijk gemaakt, nu en in de toekomst.
- **Verduurzaamt:** spoormobiliteit wordt zo duurzaam mogelijk.

Mens, milieu en samenleving

Het spoor is één van de duurzaamste vormen van vervoer. Afgezien van fietsen en lopen is geen manier van transport zo energiezuinig en heeft geen manier van transport zo'n lage CO2-uitstoot. ProRail werkt daarnaast actief aan een goede leefomgeving in en rondom het spoor. Conform wet- en regelgeving beperken we overlast, zoals geluid en trillingen. ProRail voert energiezuinige technologieën in, gebruikt grondstoffen die het milieu zo min mogelijk belasten en scheidt en recyclet het eigen afval om zo een bijdrage te leveren aan het milieu en de volksgezondheid. Ook zet ProRail zich in voor natuurbehoud. Met het beheer van

spoorbermen en de bouw van ecoducten en faunapassages wordt het behoud en de ontwikkeling van biodiversiteit ondersteund en wordt het belang van de flora en fauna beschermt. Ook onderzoekt ProRail de mogelijke gevolgen van klimaatverandering voor het spoor en hoe daarop te anticiperen. Hiermee levert ProRail een bijdrage aan maatregelen die voor het milieu wezenlijk gunstige effecten hebben en draagt ProRail bij aan de bescherming van de wilde flora of fauna of instandhouding van de natuurlijke habitats.

Gelet op het voorgaande ben ik van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende is om de negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van het project kunnen optreden, te rechtvaardigen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Datum
1 april 2020

Onze referentie
Aanvraagnummer
5190022557635

Kenmerk
WNB/2019/011.toek